

DOI 10.26886/2414-634X.7(26)2018.7

UDC: 78.071.1(437.6)(092) + 780.647.09

**CREATIVE PORTRAIT OF BORIS LENKO: MUSIC-EXECUTIVE
ASPECTS**

P. Shymanskyi, PhD, Associate Professor

V. Kucheruk, Assistant Professor

East European National University named after Lesia Ukrainka, Ukraine,
Lutsk

This article deals with the key aspects of performing and composing the work of the famous contemporary Slovak composer and performer Boris Lenk, accordionist-innovator, primarily due to the works of American and European avant-garde and postavangardu. His high performing skills make it possible to use the most versatile academic means of expressiveness and techniques during the playing of the

accordion: clavier, organ, most of the piano, violin, choral, orchestral textures, strokes, techniques of the game.

Key words: Boris Lenko, composer activity, pedagogical repertoire, accordion performance, academic chamber-instrumental creativity.

доктор філософії, доцент, П. Й. Шиманський, доцент, В. Ф. Кучерук, Творчий портрет Бориса Ленка: музично-виконавський аспект / Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Україна, Луцьк

У даній статті розглянуті ключові аспекти виконавської та композиторської діяльності відомого сучасного словацького композитора та виконавця Бориса Ленка – акордеоніста-новатора, передусім завдяки виконанню творів американського та європейського авангарду та поставангарду. Його висока виконавська майстерність дозволяє застосовувати під час гри на акордеоні найрізноманітніші універсально-академічні засоби виразності та прийоми: клавірні, органні, більшість фортепіанних, скрипкових, хорових, оркестрових фактурних формул, штрихів, прийомів гри.

Ключові слова: Борис Ленко, композиторська діяльність, педагогічний репертуар, акордеонне виконавство, академічна камерно-інструментальна творчість.

Академізований у другій половині ХХ століття та останніми десятиріччями баян та акордеон остаточно утвердилися в жанрі академічної камерно-інструментальної творчості, про що свідчить численний пласт оригінального репертуару, у тому числі, з використанням найновіших композиторських технік, а також - актуалізація баяна та акордеона на філармонічних та інших академічних концертних сценах. Одним із яскравих представників

цього жанру є відомий сучасний словацький акордеоніст та композитор Борис Ленко.

Народився майбутній композитор і виконавець 27 серпня 1965 року в місті Ружомберок, розташованому в північній Словаччині, в плесі річок Ваг і Ревуцца біля підніжжя гір Велика Фатра і Низькі Татри.

Музичну освіту Борис Ленко отримав спочатку в Жилінській консерваторії (1979-1984), де навчався у класі Антона Піттнера, а пізніше – Академії виконавських мистецтв у Братиславі (1984-1988) в класі Марти Щекової. Його подальша доля тісно пов'язана з Братиславою та його рідним навчальним закладом. Зокрема, з 1989 року він працює викладачем академії, з 1998 року навчається тут же в аспірантурі, з 2014 року працює на посаді професора [5].

Під час навчання в академії розпочинає свою міжнародну виконавську кар'єру, стає неодноразовим переможцем престижних виконавських конкурсів. Так, у 1986 році він отримав звання лауреата другої премії Національного конкурсу акордеоністів в місті Хоровіце (Чехія), отримавши спеціальні призи від Словацького та Чеського музичних фондів за гру в дуеті з Любомиром Жовіцею.

Перший великий успіх прийшов до музиканта у 1987 році з його перемогою на конкурсі акордеоністів, що проходив у французькому місті Андрезьє-Бутеон, де він отримав першу премію та Гран-Прі одразу у двох номінаціях як соліст і ансамбліст (в дуеті з Любомиром Жовіцею) [6].

На початку 1990-х Борис Ленко є одним із найвідоміших словацьких акордеоністів. Він постійно виступає на концертних естрадних подіумах Австрії, Словенії, Югославії, Росії, Україні, Франції, Швейцарії, випускає звукозаписи.

Як виконавець Борис Ленко належить до тих рідкісних різнобічних музикантів, яким підвладно виконувати все, починаючи від класичного репертуару і сучасної серйозної музики, різноманітних мішаних проектів («Pozon sentimental», «Phurikane gil'a», «ALEA», «Chassidic Songs») до джазу («Triango»). Музикант вносить величезну кількість інноваційних елементів у акордеонне виконавство Словаччини, в основному, завдяки виконанню творів європейських та американських композиторів другої половини ХХ століття - Джона Зорна, Мауріціо Кагеля, Магнуса Ліндберга, Гая Ключевшека, Лоїс Віерк, Лючано Беріо, першовиконанню та замовленню творів словацьких композиторів ХХ століття - Мартіна Бурласа, Петра Махайдика, Ірис Шежі, Марека П'ячека, Євгенія Іршая, Ладислава Купковича та інших [7].

Починаючи з 1996 року, Ленко працює у складі ансамблю «Роžoň sentimental», для якого написав кілька композицій. Важливою частиною його концертної діяльності стає співпраця з акордеоністом Раймондом Каконі, з яким вони довгий час виступають в дуеті, та ансамблем «Veni a Vaporì del cuore».

Борис Ленко постійно бере участь у фестивалях сучасної музики «Вечорах нової музики», фестивалі «Melos-Ethos». Так, у 2001 році він вперше в історії фестивалю провів повний вечірній концерт акордеонної музики в рамках Братиславських музичних днів. Через рік музикант вперше виступив на престижному фестивалі сучасної музики «Варшавська осінь». Митець одним із перших почав виконувати твори Астора П'яццолли в Словаччині, зокрема, в 2001 році створив камерний ансамбль «ALEA» (акордеон, скрипка, фортепіано та контрабас), метою якого було пропагування творів великого аргентинського маестро. Захоплення Ленко аргентинським танго призвело його до співпраці з Пегером Брейнером у

надзвичайно успішному проєкті «Triango». Одночасно з активним концертуванням Борис Ленко займається композиторською творчістю та працює спочатку старшим викладачем, потім доцентом, а пізніше і професором Братиславської академії виконавських мистецтв [8].

Одним з унікальних сольних проєктів Бориса було виконання клавірних сонат Й. Гайдна і Д. Скарлатті на акордеоні. У кінці 2010 року студією звукозапису «Pavlik Records» був випущений CD із записами сонат, з коментарями відомого німецького музикознавця професора Йоахіма Кайзера. Активна діяльність Ленка на перетині різних стилів та жанрів триває. Про це свідчить «Римський проєкт» в сусідстві з альбомом «After Phurikane», «Хасидські пісні», за участю братиславського рабина Баруха Майерса, танго-проєкт «Triango», з Петером Брейнером. CD-записи цих альбомів з'явилися в 2010 році і були з успіхом презентовані в США, Німеччині, Швеції тощо [5].

У листопаді 2010 року Борис Ленко виконав вибрані твори з «Добре темперованого клавіру» Й.С. Баха на сцені Мюнхенського оперного театру у проєкті «Світло на небі – світ звуків». Ці записи були реалізовані на студії «Pavlik Records» у 2011 році, і крім творів Й. С. Баха на диск увійшли твори сучасних композиторів.

Серед дисків з виконаннями Б. Ленка «ChoralFantasia – Contemporary Slovak Accordion» (1994), «Požož sentimentálne: Venované Hansimu» (1998), «Plasticity - Boris Lenko» (2002), «Jevgenij Iršai: Omni tempore» (2004), «Triango» (2007), «Požož Sentimental» (2008), «Ladislav Kupkovič: String Quartets» (2008), «ALEA» (2008), «The Followers» (2008), «Haydn / Scarlatti - Sonatas» (2010), «Chassidis Songs» (2010), «Homo Harmonicus» (2011), «ARWA: Boris Lenko:works» (2016) та інші [7].

Б. Ленко веде активну діяльність не тільки як соліст, але і як ансамбліст, зокрема виступає у складі камерних ансамблів - «Požož

Sentimental», «Alea», «Triango» тощо. Його виконавська манера відзначена темпераментністю подачі твору, рідкісною музикальністю та артистичним азартом. Ленко віртуозно володіє акордеонною технікою, уміє досягти неймовірно виразної кантиленності звучання. В його стилі поєднуються як інтелектуальна так й інтуїтивна складові виконавства, широко застосовано принцип контрасту.

Творчість Бориса Ленка знаходиться у центрі уваги словацьких музичних критиків та музикознавців. Про це свідчить цілий ряд публікацій у місцевій загальній та спеціальній пресі, зокрема, часописах «Правда», «Словацька музика» («Slovenská hudba»), «Музичне життя» («Hudobný život»), за авторством Лідії Дохналової, Меланії Пушкашової, Крістіана Хейднля, Олівера Рехака, Роберта Колара, Тамаса Горкая, Юрая Бератса, Любо Бурга, Павола Сушки, Адріана Раджтера та багатьох інших, що були надруковані протягом десятиліть, починаючи з 1996 року [4].

У композиторському доробку Бориса Ленка твори «5KA (KKKKK)» для контрабаса і фортепіано, п'ять ноктюрнів, «Карусель» та сонатіна, п'єси «Len tak» і «Take off» для фортепіано, «Братська» та «Справжнє життя» для віолончелі та фортепіано, «Silegna», «ARWA», етюд для акордеона. Серед виконавців його творів контрабасист Ян Кріговський, піаністи Даніель Бурановський, Міккі Скута, віолончеліст Йозеф Луптак [4].

Репертуар Бориса Ленка ансамбліста - широкий і різноманітний. Він був одним із учасників інструментального квінтету Деніела Матея «Спогади про тебе» (2015). До CD «Колискова» («USPÁVANKY», 2015), записаного на Національній студії Словаччини, увійшли народні колисанки — словацьких, молдавських, українських (русинських) пісень, у різних обробках, а також композиції Мікулаша Шнайдера-Трнавського «Сльози та посмішки»,

які він виконав у ансамблі з Браніславом Дуговічем (кларнет), Йозефом Луптаком (віолончель), Марселем Комендантом (ударні), Стефаном Бугалом (вібрафон).

Борис також зіграв і записав низку єврейських танцювальних композицій в аранжуванні Стано Палуха, Марека Пастіріка, Петера Загара, виконав і записав на диск твори Люсії Чуткової, Станіслава Палуха, Рафаеля Катали, разом ансамблем «ALEA» у співдружності з Даніелем Бурановським (фортепіано), Яном Криговським (контрабас), Станіславом Палухом (скрипка) в проєкті «ALEA - BABJAK - ROTH : Oy, Mame, Shlog Mikh Nisht!» (2014) [7].

Разом з Евою Шушковою (скрипка), Романом Гарваном (віолончель), Мартіном Силлаєм (гітара), Робертом Поспішом (вокал) Борис Ленко записав альбом «Історії з мого щоденника з Мирославом Вітушем» (2014), в який крім пісень Мирослава Вітуша, увійшов ряд творів Леоша ЯнаЧека в опрацюванні Миколи Нікітіна. У одній команді з Миколою Нікітіним (саксофон), Лукашем Оровцем (фагот), Павлом Березою (гітара), Любошем Шрамеком (фортепіано), Юраєм Григлаком (контрабас) Борис Ленко записав ще один альбом «Історії з мого щоденника», а разом з Сісою Міхалідесовою (вокал) та Міккі Скутою (фортепіано) - джазовий альбом «Sisa a sivy holub» (2012).

Співпраця з Йозефом Луптаком (віолончель) та Мілошом Валентом (скрипка) сприяла виходу альбому «Хасидські пісні» (2010), а з Мареком П'ячеком (флейта), Любомиром Бургром (віолончель) та Петером Загаром (фортепіано) - альбому «Рождь Sentimental: minimal» (2010). Разом із Петером Брейнером (фортепіано) та Станіславом Палухом (скрипка) було створено альбом «Triango» (2007) тощо. Із ансамблевих вокально-

інструментальних проектів варто згадати «Vapori del cuore – possible stories» (2011) [8].

Серед кращих сольних альбомів Бориса Ленка – проекти: «Номо Harmonicus» (2011), куди увійшли твори Петера Загара, Іллі Зеленки, Джорджа Лігеті, Юргена Ганцера, Оле Шмідта та самого Бориса Ленка, та «Plasticity» (2002), з композиціями Петера Загара, Марека П'ячека, Любомира Бургра, Гая Клушевсека, Мауріціо Кагеля, Говарда Скемптона, Лоїс Вієрк, Джона Зорна та Пера Норгарда.

Важливе місце у виконавській спадщині Б. Ленка належить його інтерпретації сонат Д. Скарлатті та Й. Гайдна. Альбом з однойменною назвою вийшов у 2010 році на студії «Pavlik Records».

Так, у його виконанні сонати Доменіко Скарлатті E-dur (K. 380 L. 23) спостерігається рівновага емоційного та раціонального чинників творення художнього образу. Акордеоніст приділяє велику увагу чіткості артикуляції і ритмічного малюнку, що в умовах прозорої фактури є дуже важливим. Особливого значення він надає проведенню мелодії, її логічному поділу на фрази, а також мелізматичі, детально вивіреній і виконаній. Б. Ленко намагається досягнути на акордеоні клавесинного звучання, що стає можливим завдяки переважанню штрихів *staccato* та *non legato*, застосуванню терасоподібної динаміки. Атака звуку у цих творах є дуже делікатною, легкою, світлою, а всі повтори старовинної сонатної форми чітко дотримані. У цьому відношенні виконання Б. Ленка можна назвати історично орієнтованим.

Соната Д. Скарлатті E- dur (K. 135 L. 224), на відміну від вищевказаної, відзначена більш активним поліфонічним викладом, і представляє собою досить розвинене контрастне двоголосся правої і лівої руки. Вона звучить у значно швидшому темпі, що дає підстави акордеоністу вносити елементи концертної віртуозності у її

виконання. В творі широко використовується голосоведення паралельними терціями, а також акордові звороти фанфарного характеру, що театралізують художній образ твору, а саме виконання роблять більш фактурно окресленим, яскравим і темброво насиченим. Також в сонаті неодноразово застосовано органні пункти, в т. ч. у вигляді протягнених трелей, фермати в завершенні розділів форми тощо. Загалом помітним є прагнення акордеоніста виконувати цей твір на єдиному диханні, з ефектом постійного випередження сталої метричної сітки. Такий підхід робить цю інтерпретацію живою, рухливою, що в умовах відсутності тематичного контрасту добре утримує увагу слухачів.

Виконання сонати Йозефа Гайдна F-dur демонструє прояв інших виконавських якостей Бориса Ленка. Порівняно з сонатами Скарлатті, де виконавець від початку і до кінця дотримувався динамічної однорідності, в сонаті Гайдна з перших тактів відчутно застосування ним динамічних штрихів *crescendo* та *diminuendo*. Іншим стає звукоутворення. Показовою тепер є соковитість, наповненість звучання, його «тілесна» об'ємність. Загалом форма стає насиченою динамічними, фактурними, тональними контрастами, а мета виконавця – підкреслення цих контрастів. Поряд з класичними гармонійними звучаннями з'являються драматичні розділи форми в розробці, які акордеоніст виконує напружено, сильно, з елементами романтичної експресії.

Зовсім інший бік виконавського потенціалу Б. Ленка розкриває його інтерпретація творів сучасних композиторів, прикладом чому може бути його виконання «Двох п'єс» словацького композитора Петера Загари. Це і уміння мислити незалежними тембро-фактурними пластами, добре помітне вже на початку першої п'єси, і темпераментна, гостра, подача фольклорних інтонацій, уведених у

контекст сучасного композиторського письма, і володіння вибагливою ритмічною варіантністю – синкопами, акцентами, поліритмічними і поліметричними комплексами. Друга п'єса демонструє майстерність тембрових можливостей акордеоніста, оскільки побудована як чергування двох типів інтонацій – могутніх «органних» звучань, з охопленням широкого діапазону та максимальної гучності, з одного боку, та простеньких, скромних, схожих на сопілкові награвання, з іншого.

Ансамблеві виконання Б. Ленка збагачують уявлення про його виконавський стиль. В них акордеоніст розширює свою стильову палітру, демонструє майстерність імпровізації, пошуку незвичних тембрових поєднань та звукових ефектів. Так, проект «Konvergenzie: Reflective» був задуманий як інструментальний дует, де партнером Б. Ленка став перкусіоніст Стефан Бугала (ударні, вібрафон, електроніка). А сам твір представляє собою медитацію-імпровізацію, в якій значну увагу приділено пошуку незвичних сонористичних звучань.

Зразком оригінального ансамблю є «Хасидські пісні», де Б. Лейко музикує разом з рабином Барухом і Майєрсом (фортепіано) та відомими словацькими музикантами – скрипалем Мілошем Валентою і віолончелістом Йозефом Луптаком. Понад 60-ти хвилинна композиція представляє собою сучасну обробку хасидських мелодій. Вона, як і попередня, сповнена імпровізації, проте на першому місці в ній знаходиться мелодичний початок. Акордеону доручено ряд сольних проведень теми. Водночас, він трактується і як мелодичний, і гармонічний інструмент.

Значну увагу Б. Ленко приділяє виконанню творів А. П'яццолли. Зокрема, про це свідчить низка виконавських версій знаменитого «Лібертанго», представлених в мережі Інтернет. Так одна з них, це

виконання твору акустичним ансамблем «ALEA», де Б. Ленко музикує разом з Дапіслом Бурановським (фортепіано), Станіславом Палухом (скрипка) та Яном Криговським (контрабас), інша – з естрадно-інструментальним ансамблем за участю 11 виконавців: Сиси Міхалідесової (фортепіано, флейта, свисток, вокал, вона ж автор аранжування), Петера Преложніка (клавішні), Павола Берези (гітара), Міхала Жачека (саксофон), Антона Яро (контрабас), Стефана Бугали (ударні, вібрафон), Станіслава Палуха (скрипка), Юліуса Шошки (альт), Мартіна Тажкі (віолончель) та Марселя Коменданта (цимбали).

Ансамблеві склади, з якими працює Б. Ленко, свідчать про сформоване ним коло «своїх» виконавців, з якими він часто виступає у різноманітних поєднаннях – малих та великих складах, акустичних та електронних версіях, академічних, авангардних, філософсько-медитативних та естрадно-розважальних проектах. Вказане свідчить про його великий авторитет музиканта, а також про його майстерність колективної гри, уміння знайти свою інтонаційну та артистичну нішу в ансамблях різних складів й високий виконавський професіоналізм в цілому.

У композиторському доробку Бориса Ленка – ряд творів для різних інструментальних складів. Серед них - «ARWA» для акордеона (2012), «Карусель» для фортепіано (2016), «Len Tak» для фортепіано (2016), Соната для фортепіано в трьох частинах (2016), «Справжнє життя» для віолончелі та фортепіано (2016), п'ять ноктюрнів для фортепіано (2013 – 2016), «Братська» для віолончелі та фортепіано (2016), «Тиша» для акордеона (2016), «5KA (KKKKK)» для контрабаса і фортепіано (2016) [4].

«ARWA» для акордеону представляє собою п'єсу поемного складу, написану в темпі *rubato sostenuto*. В ній домінує

імпровізаційна манера вислову, зосереджений, неспішний розвиток художнього образу.

Ладогармонічне мислення композитора в «ARWA» базується на поєднанні рис тональності і модальності, вільному зіставленні акордів різних ступенів, оперуванні засобами народної і класичної музики, водночас виразовим арсеналом музики ХХ століття – акординою нетерцієвої будови, кластерами, дванадцятитоновію тональністю, посиленою роллю ритму, варіантністю тощо.

Початок п'єси представляє собою імпровізацію на фоні протягнутої квазіорганної терцієвої педалі. Мелодія в'ється вибагливим ритмічним і мелодичним малюнком, з розбігу охоплюючи діапазон понад октаву, кружляючи в подальшому у межах цього простору. Пунктирний ритм, синкопи, секстолі, вільні мелодичні модуляції то в бік бемолів, то в бік дієзів, при загалом діатонічній основі теми роблять її вишуканою і поетичною. В цілому тема «ARWA» представляє собою органічний синтез різних виконавських традицій, утворюючи оригінальний стилістичний феномен.

Основна частина твору (від такту 22 і далі; чвертка дорівнює 96, *accel. sempre*) — швидка і танцювальна. Вона співвідноситься з початком, як відповідні розділи у рапсодіях Ф. Ліста. Новій темі властиві пружний ритм, акцентність, стаккатність, синкопований ритм, терпкі гармонічні поєднання далеких в тональному плані акордів, підкреслена моторика, ударність. В ній засобами акордеона композитор немов наслідує гру ансамблю ударних інструментів.

Розвиток цієї теми побудований за принципом поступового пришвидшення (від т. 32 – *cresc. molto*, чвертка дорівнює 120 ударів за хвилину) з одночасним ущільненням фактури та поглибленням гармонічної експресії за рахунок хроматизації септакордів супроводу. На відміну від, підголосково-

поліфонічного і контрастно-поліфонічного викладу початкової теми, в другій, основній, переважає гомофонний склад, з чітким розподілом функцій на мелодію і супровід. Водночас в подальшому розвитку (від т. 50 і далі) її фактура все більше насичується фігураціями, динаміка зростає, а звучання нагадує так званий «безупинний рух». Такими засобами формується підйом до генеральної кульмінації твору (т. 82 і далі), побудованої на скандованому, гармонічно і поліфонічно ущільненому проведенні одного з варіантів основної теми.

Загалом, у цій п'єсі необхідно відзначити значну роль варіантного розвитку, роль якої в поєднанні з фольклорними елементами тексту настільки велика, що змушує пригадати стилістику Бели Бартока, Золтана Кодая, Ігоря Стравінського у ряді їхніх нефольклорних композицій тощо. Завершення твору представляє собою динамічне згасання. Тематично воно перегукується з початком твору, створюючи таким чином поетичне обрамлення колористичної, життєрадісної народножанрової картини.

П'єса «Imolkat» написана для акордеона та вібрафона. Це – швидкий, ефектний народножанровий етюд. Його оригінальність зумовлена грою ритмічних і метричних синкоп, чергуванням восьмих і шістнадцятих, нерегулярністю, рвучкістю, імпульсивністю ритмічного руху акордеона, на який, також нерегулярно, накладаються грона квартосекстових побудов вібрафона.

У цілому «Imolkat» властива ладогармонічна колористичність, ланцюгові комплекси повторюваних або поданих у вигляді зсувів багатозвучних акордів. Важливими прийомами розвитку теми виступають співставлення ансамблевої та сольної гри акордеона (від т. 42 до т. 55), а також дублювання тематичного матеріалу у акордеона та вібрафона в зоні репризи (з т. 55 до т. 78).

Загалом твір побудовано на варіантному розвитку однієї теми, що проноситься немов на одному диханні, тому увесь він відзначений рідкісною тематичною однорідністю. Необхідно також відзначити ефектний прийом повторення заключної частини (своєрідний, частково композиційно виписаний *bis*, з позначеннями *Fine D. S. al Fine* вкінці), що створює враження повторно набігаючої кульмінаційної хвилі.

П'єса «Jutta» для акордеона витримана у дуже швидкому темпі *Allegro vivace* і містить на початку ремарку *in modo Jazz*. В ній остинатність чергується з варіантним розвитком, а серії шістнадцятих в розмірі 5/8 – з восьмими на останню долю такту. Гнучкі, візерунчасті мелодичні побудови, нагадуючи народні награвання, оздоблюються пікантними альтерованими гармонічними співзвуччями, що немов проривають набігаючі хвилі мелодичного прибою і відбою.

У цій п'єсі, як і в попередніх, значну роль відведено імпровізації, як тематичній, так і виконавській. Кульмінація здійснюється, в тому числі, за рахунок фактурних потовщень терцієвих дублів, тремоло. органних педалей всередині тексту, елементів прихованої поліфонії тощо.

Твір «Bratska» для віолончелі та фортепіано є ще одним із зразків вдалого наслідування автором народного танцювального колориту. Витримана в епічній манері, ця п'єса має чіткий розподіл функцій учасників ансамблю. Зокрема, віолончелі тривалий час доручено вести мелодію імпровізаційного складу, тоді як партія фортепіано створює ритмічний фундамент, а також темброво-просторову ауру для мелодії (в ній використано різноманітні педалі, підголоски, контрапункти, як мелодичні, так і гармонічні, ланцюги арпеджованих акордів, що асоціюються з народним цимбальним виконавством). Цікаво, що в динамічній репризі, віолончель і фортепіано стають

повністю рівноправними учасниками ансамблю, що відображено багатофункціональністю тематичного матеріалу обох партій.

Вдалим доповненням стилістичного нарису композиторської творчості Бориса Ленка постають три невеличкі п'єски для фортепіано - «Lulaj ze mi» та два ноктюрни. «Lulaj ze mi» витримана у хоральній фактурі і містить риси колискової. Перший ноктюрн (E-dur) містить надзвичайно багато перегуків із знаменитим етюдом Ф. Шопена E-dur, це і повільний темп, і дрібна пальцева техніка, і загалом споглядально-елегійний колорит художнього образу. Другий ноктюрн f-moll представляє собою оригінальне втілення вальсового прообразу, делікатно підкріпленого елементами джазових звучань.

Таким чином у сучасній музиці баян та акордеон набули оригінального академічного звучання. Сучасний баянно-акордеонний «тембро-сонор» вивів цей інструмент на найвищий рівень світового академічного мистецтва. За основними показниками музично-виразових засобів і виконавських можливостей динамікою, тембром, тривалістю, характером атаки й закінченій фрази звучання сучасного баяна (акордеона) об'єктивно задовольняє найвищі вимоги музично-художньої практики. Адже на сучасному акордеоні можливо досягнути звучання схожого на органне – завдяки тривалому, рівному інтонуванню; схожого на фортепіанне – завдяки чіткій атаці та поетапному згасанню; схожого на скрипкове – завдяки динамічній гнучкості, можливості посилювати та послаблювати звук; схожого на звучання дерев'яних духових інструментів – завдяки можливості розчленовувати, відокремлювати, або тісно пов'язувати звуки між собою. Але найхарактернішою ознакою художньої виразності сучасного баянно-акордеонного виконавства, яка наближає його до емоційної чутливості людського голосу, є співучість звучання. Поєднання цієї специфічної якості інструмента з його різноманітними

можливостями у виконанні як гомофонного, так і поліфонічного багатоголосся, з унікальними звуковими ефектами при різноманітних прийомах тремолоювання міхом, а також широким застосуванням в оригінальних творах темброво-шумових ритмізованих засобів на сучасному рівні конструювання та якості виготовлення кращих зразків інструмента, приводить до висновку про його практично необмежені виконавські можливості.

Прикладом цьому є багатогранна творчість Бориса Ленка – яскраве та самобутнє явище сучасного баянно-акордеонного мистецтва.

Література:

1. Имханицкий, М.И. (2004). *Музыка зарубежных композиторов для баяна и аккордеона*. Москва. РАМ им. Гнесиных, 375 с.
2. Липс, Ф.Р. (2004). *К вопросу исполнения современной музыки для баяна*. Вопросы профессионального воспитания баяниста: Москва. Труды ГМПИ им. Гнесиных, вып. 48.
3. Семешко А. (2009). *Виконавська майстерність баяніста*. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 144 с.
4. Arfa – Boris Lenko works <<http://hc.sk/hudobny-zivot/clanok/cd-dvd-knihy-recenzie/1359-arfa-boris-lenko-works/>>
5. Boris Lenko <<http://www.osobnosti.sk/osobnost/boris-lenko-1312>>
6. Boris Lenko <<http://www.slovakartagency.com/en/portfolio-view/boris-lenko/>>
7. Boris Lenko Discography <<http://www.discogs.com/artist/2113215-Boris-Lenko>>
8. Boris Lenko <<http://mjuzik.eu/31/boris-lenko.html>>

References:

1. Ymkhanytskyi, M.Y. (2004). *Muzyka zarubezhnykh kompozytorov dlia baiana y akordeona*. Moskva. RAM ym. Hnesynykh, 375 s.
2. Lyps, F.R. (2004). *K voprosu yspolneniya sovremennoi muzyky dlia baiana*. Voprosy professyonalnoho vospytanyia baianysta: Moskva.Trudy HMPY ym. Hnesynykh, vyp. 48.
3. Semeshko A. (2009). *Vykonavska maisternist baianista*. Ternopil: Navchalna knyha – Bohdan, 144 s.
4. Arfa – Boris Lenko works <<http://hc.sk/hudobny-zivot/clanok/cd-dvd-knihy-recenzie/1359-arfa-boris-lenko-works/>>
5. Boris Lenko <<http://www.osobnosti.sk/osobnost/boris-lenko-1312>>
6. Boris Lenko <<http://www.slovakartagency.com/en/portfolio-view/boris-lenko/>>
7. Boris Lenko Discography <<http://www.discogs.com/artist/2113215-Boris-Lenko>>
8. Boris Lenko <<http://mjuzik.eu/31/boris-lenko.html>>